



FI Dnr 12-230

**Finansinspektionen**  
Box 7821  
SE-103 97 Stockholm  
[Brunnsgatan 3]  
Tel +46 8 787 80 00  
Fax +46 8 24 13 35  
finansinspektionen@fi.se  
www.fi.se

## **Ändringar i regler om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag**

### **Sammanfattning**

Finansinspektionen beslutar om ändringar i föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (föreskrifterna).

En viktig del av ändringarna är att vissa allmänna råd görs om till föreskrifter. Bland annat ersätts de allmänna råd som anger att alla institut bör tillämpa godkända internationella redovisningsstandarder, om inte något annat krävs enligt lag, annan författning eller föreskrifterna med bindande skäbbestämmelser med motsvarande innehåll. Ändringen innebär ingen ändring i sak, utan syftar till att förtydliga vad som utgör god redovisningssed vid upprättande av ett instituts årsredovisning.

Finansinspektionen tar även bort ett antal äldre upplysningskrav i föreskrifterna där det finns motsvarande eller liknade krav i det godkända internationella regelverk för redovisningsstandarder (IFRS) eller i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Som en följd av detta upphävs bilaga 4, förutom upplysningskraven om nya eller ändrade redovisningsstandarders påverkan på kapitalkravet, kapitalbasen och stora exponeringar som flyttas till föreskriftdelen.

Finansinspektionen förtydligar även hur koncernbidrag kan presenteras i institutens resultaträkningar.

Dessutom förtydligas vilka förvaltade medel som ska redovisas i ett instituts balansräkning. Ett upplysningskrav för de förvaltade tillgångar som inte redovisas i balansräkningen införs också.

De ändringar som Finansinspektionen genomför förväntas inte i någon större utsträckning påverka institutens system eller innebära några betydande kostnader för dem. Kostnaderna kan i stället komma att minska, då ändringarna avser att förtydliga och förenkla reglerna.

Ändringarna träder i kraft den 1 mars 2013 och tillämpas på årsbokslut, årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter som upprättas för räkenskapsår som påbörjats den 1 januari 2013 eller senare.

## Innehåll

|      |                                                                        |    |
|------|------------------------------------------------------------------------|----|
| 1    | Utgångspunkter .....                                                   | 4  |
| 1.1  | Målet med regleringen .....                                            | 4  |
| 1.2  | Nuvarande och kommande regelverk .....                                 | 4  |
| 1.3  | Regleringsalternativ .....                                             | 6  |
| 1.4  | Rättsliga förutsättningar .....                                        | 6  |
| 1.5  | Ärendets beredning .....                                               | 6  |
| 2    | Motivering och överväganden .....                                      | 7  |
| 2.1  | Lagbegränsad IFRS .....                                                | 7  |
| 2.2  | Förtydligande och flytt av allmänna råd och föreskrifter i 2 kap. .... | 11 |
| 2.3  | Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering .....                | 12 |
| 2.4  | Regler för redovisning av koncernbidrag .....                          | 13 |
| 2.5  | Förvaltade tillgångar .....                                            | 15 |
| 2.6  | Värdering av finansiella instrument .....                              | 15 |
| 2.7  | Delårsrapportering .....                                               | 16 |
| 2.8  | Upplysningar i redovisningsföreskrifterna bilaga 4 .....               | 17 |
| 2.9  | IAS 19 Ersättningar till anställda .....                               | 22 |
| 2.10 | IFRS 1 Första gången IFRS tillämpas .....                              | 23 |
| 2.11 | IFRS 13 Värdering till verkligt värde .....                            | 23 |
| 2.12 | Andelar i intresseföretag .....                                        | 24 |
| 2.13 | Redaktionella ändringar och förtydliganden .....                       | 24 |
| 3    | Konsekvensanalys .....                                                 | 26 |
| 3.1  | Konsekvenser för instituten .....                                      | 26 |
| 3.2  | Konsekvenser för samhället och konsumenterna .....                     | 28 |
| 3.3  | Konsekvenser för Finansinspektionen .....                              | 28 |
| 3.4  | Tidpunkt för ikraftträdande .....                                      | 29 |

# 1 Utgångspunkter

## 1.1 Målet med regleringen

En tillförlitlig och enhetlig extern redovisning är av stor betydelse för Finansinspektionens arbete med att främja väl fungerande marknader, finansiell stabilitet och ett gott konsumentskydd.

För att uppnå en hög och enhetlig standard i institutens<sup>1</sup> externa redovisning krävs att Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (nedan föreskrifterna) är tydliga och ändamålsenliga.

Föreskrifterna behöver ses över då lagar som reglerar års- och koncernredovisningar och redovisningsreglerna ändras. Finansinspektionen har därför gjort en rad förändringar som förväntas bidra till att föreskrifterna blir mer ändamålsenliga och tydliga. Detta bör i sin tur leda till minskade kostnader för instituten, se avsnitt 3.

## 1.2 Nuvarande och kommande regelverk

### 1.2.1 Nuvarande regelverk

Institut ska upprätta och offentliggöra årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter enligt lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL).

Finansinspektionens principiella hållning är att alla institut bör tillämpa samma redovisningsregler som noterade icke-finansiella företag, det vill säga det av EU antagna IFRS-regelverket<sup>2</sup> och rekommendationer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering (nedan Rådet). Syftet är att säkerställa att institutens externa redovisning har en hög och enhetlig standard.

Finansinspektionen ansvarar för att utveckla god redovisningssed för institut i den utsträckning det är påkallat med hänsyn till dessa instituts särart, se 8 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078). Föreskrifterna reglerar således den goda redovisningsseden närmare. Föreskrifterna ändrades senast genom FFFS 2011:54, och ändringen tillämpas på årsbokslut, årsredovisningar och koncernredovisningar som upprättats för räkenskapsår som inleddes den 1 januari 2011 eller senare.

---

<sup>1</sup> Begreppet ”institut” definieras enligt 1 kap. 2 § FFFS 2008:25, om inte något annat anges, som a) kreditinstitut och värdepappersbolag, b) finansiella holdingföretag när de tillämpar reglerna om koncernredovisning, och c) filialer när de tillämpar reglerna om årsredovisning eller årsbokslut.

<sup>2</sup> IFRS-regelverket utgörs av ett antal redovisningsstandarder och tolkningar som publiceras av International Accounting Standards Board (IASB). Standarderna benämns International Accounting standards (IAS) och International Financial Reporting Standards (IFRS). Tolkningarna benämns tolkningar från Standing Interpretations Committee (SIC) och tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRIC).

#### *1.2.1.1 Koncernredovisning*

Samtliga institut ska när de upprättar sina koncernredovisningar tillämpa IFRS-regelverket såsom det antagits av EU. De ska även tillämpa rekommendationer och uttalanden från Rådet avseende koncernredovisning, som är en komplettering av IFRS-regelverket. Kompletteringarna avser bland annat de krav på upplysningar som ska lämnas i koncernredovisningarna enligt ÅRKL och som saknar motsvarighet i IFRS-regelverket.

Vidare finns det i 7 kap. föreskrifterna bestämmelser som institut ska tillämpa i sina koncernredovisningar.

#### *1.2.1.2 Årsredovisning i juridisk person*

Redovisning för juridiska personer ska upprättas enligt bestämmelser i årsredovisningslagarna, dvs. ÅRKL och årsredovisningslagen (1995:1554) (ÅRL). Denna lagstiftning är till sin karaktär en ramlagstiftning. Lagarnas innehåll kompletteras av normgivande organ och redovisningspraxis. Rådet utformar rekommendationer och uttalanden för juridiska personer, vars värdepapper är noterade på en reglerad marknad i Sverige, med utgångspunkt från det IFRS-regelverk som EU har antagit.

När det gäller redovisningen i en enskild juridisk person som är ett institut tillämpas s.k. lagbegränsad IFRS. Det innebär att ett av EU godkänt IFRS-regelverk tillämpas så långt som det är möjligt med hänsyn till lagar och andra författningar eller följer av föreskrifterna. I föreskrifterna hänvisas till Rådets rekommendation RFR 2 *Redovisning för juridiska personer* som är en rekommendation om bland annat lagbegränsad IFRS i icke-finansiella företag. I föreskrifterna specificeras tillägg till och undantag från RFR 2. Undantag från och tillägg till IFRS-regelverket och Rådets rekommendationer och uttalanden kan dels motiveras av att det finns specifika lagar för instituten, dels av någon annan omständighet som baseras på institutens särart. En sådan omständighet kan exempelvis ha sin grund i kapitaltäckningsregler, speciella rörelse regler, skilda skatteregler samt vissa lätttnadsregler för mindre företag.

#### *1.2.2 Kommande regelverk*

International Accounting Standards Board (IASB<sup>3</sup>) och Rådet uppdaterar kontinuerligt sina redovisningsregler. Föreskrifterna hänvisar till det vid varje tidpunkt gällande IFRS-regelverket som EU har antagit och de vid varje tidpunkt gällande rekommendationerna och uttalandena från Rådet. Eftersom dessa redovisningsregler kontinuerligt uppdateras behöver Finansinspektionen i tillämpliga fall anpassa föreskrifterna till ändringarna.

De nya standarderna IFRS 10 *Koncernredovisningar*, IFRS 11 *Samarbetsarrangemang*, IFRS 12 *Upplysningar om andelar i andra företag*

---

<sup>3</sup> IASB ansvarar för IFRS-regelverket.

samt ändringarna i IAS 27 *Separata finansiella rapporter* och IAS 28 *Innehav i intresseföretag och joint ventures* ska tillämpas inom EU på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare. Det innebär att EU senarelagt tidpunkten för tillämpning inom EU jämfört med vad som framgår av standarderna. Enligt IASB ska dessa standarder tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare. En tidigare tillämpning är möjlig. Finansinspektionen gör dock i detta skede inte några förändringar i föreskrifterna med anledning av dessa standarder.

### **1.3 Regleringsalternativ**

Syftet med föreskrifterna är att säkerställa att instituten håller en hög och enhetlig standard i sin externa redovisning. Finansinspektionen ser inte några alternativ till reglering för att nå detta syfte och väljer därför att göra ändringar i föreskrifterna och de allmänna råden.

Ändringarna består främst av uppdateringar och förtydliganden av de befintliga reglerna.

### **1.4 Rättsliga förutsättningar**

Finansinspektionen får utfärda föreskrifter om kreditinstituts och värdepappersbolags löpande bokföring, årsbokslut, delårsrapporter, årsredovisning och koncernredovisning enligt 4–8 §§ förordningen (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag. Finansinspektionen har även bemyndigande enligt 19 b § förordningen (1992:308) om utländska filialer m.m., att utfärda föreskrifter om omfattningen av och innehållet i den redovisning som utländska filialer lämnar för verksamheten.

Vidare framgår av 2 kap. 2 § ÅRKL bl.a. att 2 kap. 2 § ÅRL ska tillämpas i fråga om innehållet i kreditinstituts och värdepappersbolags årsredovisning. Av detta följer att årsredovisningen ska upprättas i enlighet med god redovisningssed. Finansinspektionen ansvarar enligt 8 kap. 1 § bokföringslagen för utvecklandet av god redovisningssed i sådana företag som omfattas av ÅRKL.

Finansinspektionen har mot denna bakgrund möjlighet att utfärda föreskrifter i enlighet med vad som nu beslutas.

### **1.5 Ärendets beredning**

Eftersom de ändringar som nu görs främst består av uppdateringar, förtydliganden och redaktionella ändringar användes inte någon extern referensgrupp i arbetet med att se över föreskrifterna. Finansinspektionen har dock i stor utsträckning utgått från de frågor om tillämpningen av regelverket som kommit in från berörda institut.

Den 10 september 2012 remitterade Finansinspektionen ett förslag till ändringar i föreskrifterna. Remissförslaget finns tillgängligt på Finansinspektionens webbplats<sup>4</sup>.

Förslaget skickades till 19 företag, organisationer, och myndigheter. Av dessa har 13 svarat på remissen.

Finansinspektionen har efter remitteringen bearbetat föreskriftsförslaget och i detta arbete beaktat remissinstansernas synpunkter. De mest väsentliga synpunkterna redovisas och bemöts på det sätt som framgår under respektive avsnitt. Föreskrifterna har även bearbetats redaktionellt.

## 2 Motivering och överväganden

### 2.1 Lagbegränsad IFRS

#### **Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen ersätter de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL punkt 1 och 2 i 2 kap. föreskrifterna, med föreskrifter med motsvarande innehåll. Förtydligandet som avser IFRS 8 *Rörelsesegment* och IAS 33 *Resultat per aktie* kvarstår dock som allmänna råd.

Det klargörs därmed i 2 kap. 1 § första stycket föreskrifterna att ett institut *ska* tillämpa en regel i IFRS-regelverket när det upprättar årsredovisning för en enskild juridisk person, om den är förenlig med ÅRKL och föreskrifterna. I annat fall ska institutet tillämpa motsvarande regel i ÅRKL och föreskrifterna.

I den nya bestämmelsen i 2 kap. 1 § andra stycket förtydligas att ett institut emellertid inte behöver tillämpa en regel i godkända internationella standarder som är förenlig med ÅRKL och föreskrifterna, om institutet i stället tillämpar motsvarande regel i Rådets rekommendation RFR 2 *Redovisning för juridiska personer*.

2 kap. 1 § allmänna råd har kompletterats med vägledning om hur ett institut tillämpar IFRS regelverket för första gången i sin egen redovisning.

#### **Remisspromemorian:**

Innehöll i princip samma förslag. De allmänna råden har kompletterats med vägledning för institut som tillämpar IFRS regelverket för första gången.

#### **Remissinstanserna:**

*Svenska Bankföreningen* avstyrker förslaget att göra om de allmänna råden till föreskrifter. Föreningen anser att det är väl etablerat att god redovisningssed innebär att juridisk person tillämpar lagbegränsad IFRS och anser därför inte att ändringen är nödvändig för att tydliggöra regelverket. Det framhålls även att de rättsliga konsekvenser som ändringen får för instituten inte i tillräcklig

---

<sup>4</sup> [http://www.fi.se/Regler/FI:s författningar/Förslag nya FFFS](http://www.fi.se/Regler/FI:s_författningar/Förslag_nya_FFFS).

omfattning redovisats i remisspromemorian, bland annat vad avser sanktionsmöjligheterna.

Föreningen anser vidare att förslaget medför ökade skillnader i hur RFR 2 tillämpas i juridisk person beroende på om dessa ingår i en koncern där moderbolaget är ett noterat institut eller i en koncern där moderbolaget är ett noterat icke-finansiellt företag. Föreningen framhåller även att förslaget gör det otydligt för institut vars värdepapper inte är noterade på en reglerad marknad i fråga om hur de ska förhålla sig till RFR 2.

Inte heller *Finansbolagens förening* anser att Finansinspektionens nuvarande regler är otydliga utan är av uppfattningen att det saknas behov av att göra om de allmänna råden till föreskrifter. Föreningen anser även att konsekvenserna av ändringen måste presenteras närmare, t.ex. hur tillsynen påverkas. Vidare påpekar föreningen att det saknas en rättslig analys av hur förslaget förhåller sig till Finansinspektionens föreskriftsrätt och vilka bedömningar som tidigare gjorts när det gäller uppdelningen mellan föreskrifter och allmänna råd i nu aktuellt hänseende. Föreningen menar att det även bör klargöras varför det bedöms lämpligt att utnyttja föreskriftsrätten i den utsträckning som framgår av förslaget.

Vidare anför föreningen att utnyttjandet av föreskriftsrätten skulle kunna utgöra ett hinder mot utvecklingen av god redovisningssed inom finansbranschen. Föreningen ifrågasätter om det varit lagstiftarens mening att föreskriftsrätten utnyttjas till att ”reglera bort” det begränsade utrymmet för utveckling av god redovisningssed som nu finns.

Finansbolagens Förening anser även att skillnaderna mellan institut och andra (noterade) företag som tillämpar lagbegränsad IFRS/RFR 2 ökar. Föreningen anser att kreditinstitut så långt det är möjligt ska lyda under samma ”bör”-reglering som bolag som inte är kreditinstitut.

*Bokföringsnämnden* har inte några redovisningsmässiga synpunkter på förslaget, men framför att den delar Finansinspektionens utgångspunkt att det är lämpligare att normge det som i praktiken är ett krav genom bindande föreskrifter i stället för allmänna råd. Allmänna råd på redovisningsområdet har en särskild rättslig status. Det kan ibland vara svårt för företagen att förstå att de allmänna råden ger uttryck för god redovisningssed och att det finns en stark presumtion för att de följs. Därför välkomnar nämnden det klargörande som Finansinspektionen nu föreslår.

### **Finansinspektionens skäl:**

I 2 kap. 2 § ÅRL anges att en årsredovisning ska upprättas på ett överskådligt sätt och i enlighet med god redovisningssed. Enligt 2 kap. 2 § ÅRKL ska bl.a. 2 kap. 2 § ÅRL tillämpas beträffande innehållet i kreditinstituts och värdepappersbolags årsredovisning. Årsredovisningen i sådana företag ska således upprättas i enlighet med god redovisningssed. Som tidigare nämnts ansvarar Finansinspektionen enligt 8 kap. 1 § bokföringslagen för utvecklandet av god redovisningssed i sådana företag som omfattas av ÅRKL. Av detta



följer att det i första hand är Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd som närmare anger innebörden av god redovisningssed på detta område.

Av nuvarande allmänna råd framgår att institut bör tillämpa s.k. lagbegränsad IFRS. Det innebär att av EU godkänt IFRS-regelverk tillämpas så långt som det är möjligt med hänsyn till lagar och andra författningar eller följer av föreskrifterna. De allmänna råden ger dock instituten möjlighet att i stället för IFRS-regelverket tillämpa motsvarande bestämmelser i Rådets rekommendation RFR 2 *Redovisning för juridiska personer*, så länge de bestämmelserna inte strider mot ÅRKL eller Finansinspektionens föreskrifter.

Finansinspektionen gör nu om de allmänna råden till föreskrifter utan att ändra det sakliga innehållet. *Svenska Bankföreningen* och *Finansbolagens Förening* har invänt mot ändringen och bl.a. anfört att de inte anser att nuvarande regler är otydliga och att det är väl etablerat att god redovisningssed innebär att juridisk person tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS. Föreningarna efterfrågar även en tydligare redogörelse för de rättsliga konsekvenserna av ändringen.

Beslutet att ersätta de aktuella allmänna råden med föreskrifter grundas inte på någon allmänt upplevd otydlighet i tillämpningen av reglerna utan på att det är önskvärt att en myndighets normgivning sker i föreskriftsform när det i praktiken är fråga om krav på ett visst handlande. Allmänna råd är till sin natur inte bindande utan är en rekommendation om ett visst handlande för att uppfylla ett krav som finns i t.ex. en lagbestämmelse. Om ett företag kan visa för Finansinspektionen att det på annat sätt uppfyller det överordnade kravet har företaget möjlighet att avvika från de allmänna råden utan att det innebär att företaget bryter mot regelverket. När det gäller god redovisningssed är emellertid Finansinspektionens uppfattning att det numera inte finns något utrymme för ett institut att uppfylla det kravet på annat sätt än genom att tillämpa lagbegränsad IFRS. Även om, som *Bokföringsnämnden* nämner, allmänna råd på redovisningsområdet anses ha en särskild rättslig status anser Finansinspektionen att det inte är lämpligt att i allmänna råd reglera något som i själva verket måste ses som ett krav.

De rättsliga konsekvenserna av ändringen behandlas närmare i avsnitt 3.1.2.

Finansbolagens Förening har även ifrågasatt vilket bemyndigande Finansinspektionen har för att ge ut de föreslagna föreskrifterna, samt huruvida det i förekommande fall är lämpligt att utnyttja denna föreskriftsrätt. Som framgår ovan bygger Finansinspektionens föreskrifter på de bemyndiganden som ges i förordningen om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag. När det gäller varför föreskriftsrätten utnyttjas kan, utöver vad som redovisas ovan, nämnas att det i förarbetena till 8 kap. 1 § bokföringslagen anges att den kompletterande normgivningen på redovisningsområdet för finansiella företag bör göras i föreskriftsform och att det inte är tillräckligt med allmänna råd<sup>5</sup>. I propositionen pekas på de finansiella företagens nyckelroll i det ekonomiska systemet och på att kriser i

<sup>5</sup> Prop. 1998/99:130 Ny bokföringslag m.m., s. 183.

deras verksamhet kan få allvarliga återverkningar på samhället i stort. Det är därför särskilt angeläget att deras förhållanden genomlyses noga och att normerna är tydliga och bindande.

Vidare har Finansbolagens Förening framhållit att införandet av de nya föreskrifterna skulle kunna utgöra ett hinder mot utvecklingen av god redovisningssed inom finansbranschen, även om föreningen medger att utrymmet för detta redan nu är begränsat. Som nämns ovan bedömer Finansinspektionen att det inte finns någon möjlighet att uppfylla kravet på god redovisningssed på något annat sätt än genom att tillämpa lagbegränsad IFRS. Däremot kan det, både i dag och framöver, finnas utrymme för utveckling av begreppet inom IFRS-regelverkets ram. Som exempel kan nämnas att det av standarden IAS 8 *Redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar samt fel*, punkterna 10–12, framgår hur ett företag ska gå tillväga om det saknas reglering i IFRS om en särskild transaktion, annan händelse eller förhållande. Av bestämmelserna framgår att företagsledningen ska använda sin bedömningsförmåga när den utvecklar och tillämpar en redovisningsprincip som leder till information som bland annat är relevant, tillförlitlig och ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning, finansiella resultat och kassaflöden. Denna situation regleras inte i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd och är exempel på att det således finns utrymme för utveckling av god redovisningssed inom finansbranschen. God redovisningssed kan också utvecklas genom att mer informativa upplysningar lämnas och att de presenteras på ett mer enhetligt och tydligare sätt, något som efterfrågats i flera internationella sammanhang.<sup>6</sup>

Vad gäller bestämmelserna i RFR 2 medger flera av dessa avsteg från IFRS-regelverket när en tillämpning av detta regelverk leder till en beskattningssituation som avviker från den som gäller för andra svenska företag. Genom den nya föreskriftsbestämmelsen får instituten tillämpa RFR 2. Institutet har således samma möjlighet som noterade icke-finansiella företag att välja att avvika från IFRS på grund av skatteskal. Detta är ingen ändring i sak jämfört med de nuvarande allmänna råden.

Vidare har flera av reglerna i RFR 2 tillkommit för att en regel i IFRS-regelverket strider mot en bestämmelse i ÅRL. Många bestämmelser i denna lag ska även tillämpas av institut, enligt ÅRKL. Om en IFRS-regel strider mot ÅRKL, ska emellertid instituten följa lagbestämmelsen vilket framgår av föreskrifternas 2 kap. 1 § första stycket.

Finansinspektionen delar inte Svenska Bankföreningens och Finansbolagens Förenings uppfattning att ändringarna avseende lagbegränsad IFRS baserad på RFR 2 kommer att leda till större skillnader i redovisningsreglerna mellan institut och företag som ingår i en noterad icke-finansiell koncern. Det har sedan tidigare funnits en skillnad mellan företag som ingår i noterade icke-

---

<sup>6</sup> Se bland annat rapporten "Enhancing the risk disclosures of banks" som utkom den 29 oktober 2012, en rapport framtagen av Enhanced Disclosure Task Force. Rapporten finns tillgänglig på såväl Financial Stability Forums som IASB:s webbplatser.

finansiella koncerner och instituten. Skillnaden kommer även framöver att bestå i att i en noterad icke-finansiell koncern är det som utgångspunkt bara moderföretaget som tillämpar lagbegränsad IFRS baserad på en rekommendation (RFR 2) i sina egna finansiella rapporter. Dotterföretagen har däremot en möjlighet att i stället välja att tillämpa Bokföringsnämndens normgivning. Denna valmöjlighet finns dock inte för instituten i dag, varken med nuvarande regler eller efter ändringen som således inte innebär någon förändring i sak. Institutet kan även framöver tillämpa RFR 2 så länge det inte strider mot ÅRKL eller föreskrifterna.

För att få till stånd en enhetlig tillämpning av redovisningsreglerna för institut och noterade icke-finansiella företag kan Finansinspektionen komma att införa föreskrifter för institut med samma lydelse som vissa rekommendationer och uttalanden från Rådet. Dessa regler blir då obligatoriska för instituten att tillämpa. Det kan gälla sådana rekommendationer och uttalanden från Rådet som noterade icke-finansiella företag tillämpar utan att det krävs av ÅRL eller framgår av IFRS-regelverket. I nuläget införs nya föreskrifter med samma lydelse som reglerna i uttalandet UFR 7 *IFRS 2 och sociala avgifter för noterade företag* och UFR 9 *Redovisning av avkastningsskatt* (se avsnitt 2.3). Det sistnämnda gäller för institut som i sin egen redovisning valt att tillämpa IAS 19 *Ersättningar till anställda* för redovisning av förmånsbestämda pensioner.

Skälen till komplettering av de allmänna råden framgår av avsnitt 2.10.

## **2.2 Förtydligande och flytt av allmänna råd och föreskrifter i 2 kap.**

### **Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen beslutar om följande förändringar i de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL.

- Punkt 1 tredje stycket tas bort.
- Punkt 3 a förtydligas, görs om till föreskrifter och flyttas till 2 kap. 2 §.
- Punkt 3 b förtydligas, görs om till föreskrifter och flyttas till 5 kap. 21 §.
- Punkt 3 c, 4 a, c, d och f görs om till föreskrifter och flyttas till 3 kap. *Balansräkning och resultaträkning*, 4 kap. *Värderingsregler* respektive 5 kap. *Tilläggsupplysningar* beroende på vad punkten avser. Dessutom genomförs vissa redaktionella förändringar i dessa punkter. Punkt 4 b upphävs och ersätts med ett förtydligande i de allmänna råden till 27 § bilaga 1.
- Punkt 4 e första stycket flyttas till föreskrifternas allmänna råd till 2 kap. 1 §.
- Punkt 4 e andra stycket upphävs.
- Punkt 4 g görs om till föreskrifter och flyttas till 10 § i bilaga 2.
- Punkt 5, som avser mindre onoterade institut som inte är banker eller kreditmarknadsföretag och vilka upplysningar de kan välja att lämna i sina årsredovisningar, förtydligas så att det framgår att punkten endast

berör mindre onoterade värdepappersbolag. Punkten delas in i två paragrafer och flyttats till 5 kap. *Tilläggsupplysningar* 23 och 24 §§.

Finansinspektionen flyttar 2 kap. 1–5 §§ föreskrifterna och de allmänna råden till 5 § till 3 kap. *Balansräkning och resultaträkning*.

**Remisspromemorian:**

Innehöll i princip samma förslag med undantag av att de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL (punkt 4 e första stycket i 2 kap. föreskrifterna) i stället för att upphävas flyttas till de allmänna råden till 2 kap. 1 § föreskrifterna. Vidare har bestämmelsen i 2 kap. 2 § föreskrifterna (nuvarande punkt 3 a i de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL i föreskrifternas 2 kap.) förtydligats genom att även hänvisa till SIC 12 *När ska ett företag för särskilt ändamål, ett SPE, omfattas av koncernredovisningen?*

**Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

**Finansinspektionens skäl:**

Det tredje stycket i punkt 1 i de nuvarande allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL behandlar IFRS standarder som ännu inte har antagits av EU för tillämpning inom EU. Dessa råd tas bort som en följdändring till att Finansinspektionen nu föreskriver att lagbegränsad IFRS ska tillämpas i institut. Enligt Finansinspektionen finns dock inget som hindrar att institut även fortsättningsvis väljer att följa innehållet i bestämmelserna även om Finansinspektionen tar bort de allmänna råden.

De övriga ändringar som görs är en konsekvens av att Finansinspektionen nu anger i föreskrifter att institut ska tillämpa lagbegränsad IFRS i sina egna finansiella rapporter. I linje med detta görs övriga punkter i de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL om, främst till föreskrifter.

Anledningen till att de nya föreskrifterna och de nuvarande föreskrifterna i 2 kap. 1–5 §§ har placerats i 3 kap. *Balansräkning och resultaträkning*, 4 kap. *Värderingsregler* respektive 5 kap. *Tilläggsupplysningar* är att dessa bestämmelser avser sådana regler som behandlas i dessa kapitel. Att samla de regler som behandlar exempelvis värderingsfrågor i ett och samma kapitel ger en tydligare struktur och gör föreskrifterna mer lättlästa.

Skälet till att de nuvarande allmänna råden i punkt 4 e dels flyttas, dels upphävs framgår ovan i detta avsnitt och i 2.10.

## **2.3 Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering**

**Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen inför en bestämmelse om redovisning av avkastningsskatt i 4 kap. 6 § med innebörden att ett institut som valt att tillämpa IAS 19 *Ersättning till anställda* på sina förmånsbestämda pensionsplaner löpande ska redovisa avkastningsskatt, som tas ut på avsättningar i balansräkningen, i

resultatet för den period skatten avser. Sådan avkastningsskatt ska inte ingå i skuldberäkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner. Finansinspektionen inför även en bestämmelse i 5 § i samma kapitel som motsvarar den bedömning som framgår av uttalandet från Rådet, UFR 7 *IFRS 2 och sociala avgifter för noterade företag*.

**Remisspromemorian:**

Innehöll i sak samma förslag med undantag av att ett förtydligande införts om att bestämmelsen endast avser de institut som i redovisningen för juridisk person valt att tillämpa IAS 19 på sina förmånsbestämda pensionsplaner.

**Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

**Finansinspektionens skäl:**

Enligt den nya bestämmelsen i 2 kap. 1 § andra stycket föreskrifterna kan ett institut under vissa förutsättningar välja att tillämpa Rådets rekommendation RFR 2. För att det som anges i uttalanden från Rådet ska bli bindande för ett institut måste Finansinspektionen införa föreskrifter som reglerar frågan. De två uttalanden från Rådet, som Finansinspektionen nu inför föreskrifter om, avser uttalanden om svenska särförhållanden avseende IFRS-regelverket. Syftet med ändringen är att säkerställa att instituten redovisar avkastningsskatt och vissa sociala avgifter på samma sätt som noterade icke-finansiella företag.

Övriga uttalanden från Rådet avser tolkningar av IFRS-regelverket som instituten har möjlighet att i tillämpliga fall tillämpa. Dessa övriga uttalanden kan således tillämpas oavsett om Finansinspektionen föreskriver om detta eller inte.

Anledningen till förtydligandet av bestämmelsen om avkastningsskatt är att den endast berör de institut som frivilligt väljer att tillämpa IAS 19 på sina förmånsbestämda pensionsplaner. I normalfallet tillämpar ett institut tryggandelagen för redovisning och värdering av pensioner och då blir inte bestämmelsen tillämplig.

**2.4 Regler för redovisning av koncernbidrag****Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen kompletterar bilaga 2, 5 § post 4 – Erhållna utdelningar så att det framgår att erhållna koncernbidrag från dotterföretag kan presenteras antingen inom posten ”Erhållna utdelningar” eller på en separat rad i resultaträkningen närmast efter posten ”Erhållna utdelningar”. Institut får även redovisa dessa koncernbidrag som bokslutsdisposition.

Vidare kompletterar Finansinspektionen bilaga 2, 17 § post 15 – Bokslutsdispositioner så att det framgår att lämnade och erhållna koncernbidrag redovisas under denna post om institutet har valt som princip att redovisa dessa som bokslutsdispositioner. Samtidigt förtydligas i bilagan att det endast är

avsättningar och upplösningar av obeskattade reserver som inte får redovisas i en koncernresultaträkning.

**Remisspromemorian:**

Innehöll i princip samma förslag.

**Remissinstanserna:**

*Skatteverket* anger att redovisningsreglerna för koncernbidrag i föreskrifterna bör samordnas med Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning (BFNAR 2012:1). Dessa innebär att koncernbidrag ska redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen. Skatteverket anser att en samordning med dessa regler skulle minska risken för felaktigheter i inkomstdeklarationen och medföra en förenkling i företagets redovisningsrutiner. I övrigt tillstyrker Skatteverket ändringsförslagen.

**Finansinspektionens skäl:**

Finansinspektionens principiella hållning är att alla institut bör tillämpa samma redovisningsregler som noterade icke-finansiella företag. Genom den nya lydelsen av 2 kap. 1 § föreskrifterna kommer de att redovisa koncernbidrag på samma sätt som noterade icke-finansiella företag.

För att möjliggöra en enhetlig redovisning av koncernbidrag mellan de företag som tillämpar BFNAR 2012:1 och Rådets rekommendationer införde Rådet även en möjlighet att även redovisa koncernbidrag som bokslutsdisposition. Rådets nya regler om koncernbidrag innebär att företagen kan välja att tillämpa antingen IFRS-regelverket eller redovisa koncernbidragen som bokslutsdisposition.

IFRS-regelverket saknar regler om bokslutsdispositioner. Finansinspektionen har därför kompletterat bilaga 2, 17 § post 15 – Bokslutsdispositioner, med att även koncernbidrag kan redovisas under denna post. Således har instituten, via föreskrifterna, en valmöjlighet att redovisa koncernbidrag som bokslutsdisposition. Enligt Finansinspektionen innebär denna möjlighet att tillräcklig samordning sker med Bokföringsnämndens allmänna råd.

IFRS-regelverket har inga explicita regler om redovisning av koncernbidrag, utdelningar och kapitaltillskott. Reglerna i RFR 2 innebär bland annat att erhållna koncernbidrag från dotterföretag kan redovisas som finansiell intäkt. Institutens poster i resultaträkningen är huvudsakligen finansiella till sin karaktär varför Finansinspektionen tydliggör hur dessa koncernbidrag kan presenteras i resultaträkningen. Finansinspektionen ändrar därför bilaga 2, 5 § post 4 – Erhållna utdelningar genom att precisera hur erhållna koncernbidrag från dotterföretag ska redovisas i de fall de inte redovisas som bokslutsdisposition eller på en egen rad i resultaträkningen.

## 2.5 Förvaltade tillgångar

### **Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen inför nya allmänna råd till 3 kap. 6 § (nuvarande 2 kap. 3 §).

En ny bestämmelse införs också i 5 kap. 9 a § föreskrifterna med innebörden att instituten i not ska upplysa om beloppsuppgifter om förvaltade medel som inte ska redovisas i balansräkningen.

### **Remisspromemorian:**

Innehöll i sak samma förslag.

### **Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

### **Finansinspektionens skäl:**

De nya allmänna råden till 3 kap. 6 § (nuvarande 2 kap. 3 §) syftar till att tydliggöra när förvaltade medel ska redovisas i balansräkningen.

Den nya bestämmelsen 5 kap. 9 a § införs då Finansinspektionen anser att denna information är viktig för att läsarna av de finansiella rapporterna ska få en bild över hur stora tillgångar ett institut förvaltar.

## 2.6 Värdering av finansiella instrument

### **Finansinspektionens ställningstagande:**

Första och andra stycket i de allmänna råden till 1 och 2 §§ ÅRKL i 4 kap. föreskrifterna upphävs. Det tredje stycket flyttas till de allmänna råden till 2 kap. 1 § föreskrifterna.

### **Remisspromemorian:**

Innehöll även ett förslag om att stryka det tredje stycket i de allmänna råden.

### **Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

### **Finansinspektionens skäl:**

#### *Första stycket*

I samband med att ÅRKL ändrades år 2009 infördes en möjlighet för institut att värdera finansiella instrument helt enligt den av EU antagna IAS 39. Eftersom lagbegränsad IFRS ska tillämpas i redovisningen avseende juridisk person och ÅRKL inte sätter någon begränsning för att tillämpa av EU antagen IAS 39 vad avser värdering till verkligt värde, kommer aldrig det första stycket i de allmänna råden att fylla någon funktion. Finansinspektionen upphäver därför de allmänna råden.



I koncernredovisningen tillämpas IFRS fullt ut vilket medför att denna fråga inte är aktuell i detta avseende.

#### *Andra stycket*

Det andra stycket i de allmänna råden berör de fall då det verkliga värdet för ett finansiellt instrument inte kan fastställas tillförlitligt, jfr 4 kap. 14 b § andra stycket ÅRL. Enligt IAS 39 kan endast onoterade egetkapitalinstrument och de derivat som baseras på dessa, vara sådana finansiella instrument vars verkliga värden inte går att beräkna på ett tillförlitligt sätt. Dessa finansiella instrument ska då enligt IAS 39 värderas till anskaffningsvärde (se IAS 39.46 c).

Finansinspektionen anser att en redovisning till anskaffningsvärde enligt IAS 39 inte strider mot kraven i ÅRKL om att värdera omsättningstillgångar till det lägsta värdet av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde (se 4 kap. 1 § ÅRKL som hänvisar till 4 kap. 9 § första–fjärde styckena ÅRL om värdering av omsättningstillgångar). Om ett verkligt värde inte kan fastställas tillförlitligt torde det innebära att något nettoförsäljningsvärde inte heller kan erhållas inom ramen för lägsta värdets princip. Det betyder att en redovisning enligt IFRS är förenlig med lagen, och i sin tur att allmänna råd som reglerar vad som gäller när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt inte behövs.

#### *Tredje stycket*

Av den nuvarande bestämmelsen framgår att ett institut inte bör göra uppskrivningar i enlighet med 4 kap. 6 § ÅRL av finansiella tillgångar som omfattas av och värderas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet enligt IAS 39. I remissförslaget föreslog Finansinspektionen att även detta stycke skulle upphävas. Efter ytterligare överväganden gör emellertid Finansinspektionen nu bedömningen att det finns behov av fortsatt vägledning när det gäller hur valmöjligheter givna i ÅRL/ÅRKL bör utnyttjas av instituten. Här kan särskilt pekas på att en uppskrivning av en finansiell anläggningstillgång strider mot IAS 39.

Dessa allmänna råd flyttas till de allmänna råden till 2 kap. 1 § föreskrifterna med endast redaktionella ändringar.

## **2.7 Delårsrapportering**

### **Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen ändrar bestämmelsen i 8 kap. 1 § föreskrifterna på det sätt att det framgår att ett noterat institut som inte omfattas av en koncernredovisning utöver 9 kap. ÅRKL ska tillämpa IAS 34

*Delårsrapportering* och även lämna de upplysningar som framgår av 8 kap. 2–4 §§ föreskrifterna. I andra stycket anges att alla andra institut, dvs. onoterade institut samt de noterade institut som omfattas av en koncernredovisning, ska tillämpa 9 kap. ÅRKL och lämna upplysningar enligt 8 kap. 2–4 §§ föreskrifterna. Med anledning av detta upphävs de allmänna råden.



Vidare upphäver Finansinspektionen hänvisningen i 8 kap. 2 § till bilaga 4 och ersätter denna med en ny hänvisning där det framgår att översiktliga upplysningar enligt 6 kap. 5 § om vilka konsekvenser en övergång till nya eller ändrade IFRS får för kapitalkravet, kapitalbasen och stora exponeringar, ska lämnas i delårsrapporten. Samtidigt förtydligas paragrafen.

Finansinspektionen ändrar dessutom 8 kap. 5 § på så sätt att det som anges om tillämpning av IAS 34 *Delårsrapportering* flyttas från de allmänna råden till föreskrifterna. Som en konsekvens av detta upphävs punkt a i de allmänna råden.

**Remisspromemorian:**

Innehöll samma förslag.

**Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

**Finansinspektionens skäl:**

Anledningen till den nya lydelsen av 8 kap. 1 § är att det framgår av 9 kap. 3 § första stycket ÅRL att en delårsrapport ska upprättas med tillämpning av samma principer för redovisning och värdering som när årsredovisningen upprättats, se hänvisning till ÅRL i 9 kap. 1 § ÅRKL.

Att hänvisningen från 8 kap. 2 § till bilaga 4 ersätts med en ny hänvisning beror på att Finansinspektionen upphäver bilaga 4 i sin helhet (se avsnitt 2.8). Kravet på information om ändrade IFRS-standarder är viktigt för förståelsen för kapitalkrav m.m., och flyttas därför från bilaga 4 till 6 kap. 5 § i föreskrifterna.

Genom att de allmänna råden om tillämpning av IAS 34 *Delårsrapportering* görs om till föreskrifter blir det tydligare att koncernens delårsrapport ska upprättas genom tillämpning av IAS 34.

Finansinspektionen har fått ett antal frågor från instituten om vilken information som ska lämnas i en delårsrapport, men har även fått synpunkter på att de tidigare reglerna varit svåra att förstå. Det handlar framförallt om vilken information som ett moderföretag ska lämna i sin delårsrapport samt vad som gäller för institut som inte ingår i en koncern. Ändringarna i föreskrifterna och de allmänna råden i 8 kap. syftar till att underlätta för instituten genom att tydligare ange vilken information som ska lämnas i delårsrapporterna. Ändringarna innebär inte någon ändring i sak.

## **2.8 Upplysningar i redovisningsföreskrifterna bilaga 4**

**Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen upphäver föreskrifternas bilaga 4, med undantag av 2 §. Denna paragraf, som avser upplysningar om vilka konsekvenser en övergång till nya eller ändrade internationella redovisningsstandarder får för kapitalkravet och stora exponeringar, flyttas till en ny bestämmelse

(6 kap. 5 §). Vidare ändras bestämmelsens lydelse på så sätt att även effekten på kapitalbasen ska anges.

**Remisspromemorian:**

Innehöll samma förslag.

**Remissinstanserna:**

*Riksbanken* anser att information om ränteskillnadsersättning även i framtiden bör offentliggöras eftersom den kan vara av värde för intressenter vid en bedömning av ett finansiellt företags resultat och ställning. Riksbanken anser vidare att en minskad transparens om ränteskillnadsersättningen varken gynnar investerare eller förtroendet för den finansiella sektorn. Upplysning om ränteskillnadsersättningen medför en ökad medvetenhet om vilka effekter exempelvis en förändrad amorteringsplan eller förtidsinlösen av ett lån har för låntagaren. Riksbanken anser att en minskad transparens inte ökar incitamenten för att till exempel minska sin skuldbörda.

**Finansinspektionens skäl:*****Upplysningar om verksamheten, 1 §***

Bestämmelsen innehåller fem upplysningskrav. Anledningen till att Finansinspektionen upphäver dessa är att samma eller liknande information krävs i de finansiella rapporterna enligt ÅRKL eller av IFRS-regelverket. Nedan redogörs mer i detalj för de olika upplysningskraven och för varför de utgår.

***1. Verksamhetens art och inriktning***

Enligt IAS 1.138 b) ska information lämnas, i de finansiella rapporterna, om verksamhetens karaktär och företagets huvudsakliga aktiviteter. Detta upplysningskrav kan, enligt Finansinspektionen, jämföras med bestämmelsens krav på information i förvaltningsberättelsen om verksamhetens art och inriktning. Kravet i bestämmelsen kan därför utgå.

***2. Koncernens struktur***

Enligt 5 kap. 26 § ÅRL ska ett dotterföretag lämna uppgifter om namn, organisationsnummer samt säte för moderföretaget som upprättar koncernredovisning. IFRS-regelverket har ett motsvarande upplysningskrav i IAS 1. Av IAS 1.138 d) framgår det att upplysningar ska lämnas om namnet på moderföretaget och det yttersta moderföretaget för koncernen.

Vidare ska ett företag, enligt 5 kap. 8–9 §§ ÅRL, lämna upplysningar om dotterföretag och vissa andra företag och enligt 6 kap. 1 § punkt 5 samma lag ska ett företag lämna upplysningar i förvaltningsberättelsen om företagets filialer i utlandet.

ÅRKL hänvisar till samtliga angivna lagrum i ÅRL ovan.

Sammanfattningsvis bedöms att kravet i föreskrifterna om att information ska lämnas om institutets respektive koncernens struktur motsvaras av de övriga krav som finns.

### *3. Väsentliga förändringar i verksamheten*

Det upplysningskrav om väsentliga förändringar i verksamheten som fanns i bilaga 4 föreskrifterna motsvaras av de krav på upplysningar i förvaltningsberättelsen som finns i 6 kap. 1 § första stycket ÅRL. Därför upphävs upplysningskravet i föreskrifternas bilaga 4.

### *4. Väsentliga aspekter på bland annat likviditeten och kapitalbehovet samt personalsituationen*

IFRS 7 innehåller krav på att upplysningar om likviditetsrisker ska lämnas i de finansiella rapporterna. 5 kap. 4 § föreskrifterna innehåller krav på tilläggsupplysningar avseende löptidsinformation på tillgångar och skulder. Kapitalbehovet anges i den kapitaltäckningsanalys som instituten måste lämna i årsredovisningen enligt 6 kap. 3 och 4 §§ föreskrifterna.

Vidare ska information om personal lämnas i förvaltningsberättelsen enligt 6 kap. 1 § ÅRKL som hänvisar till 6 kap. 1 § första till fjärde styckena ÅRL. Av förarbetena framgår som exempel på upplysningar i personalfrågor som företaget kan vara skyldigt att lämna ”information om åtgärder som företaget under året har vidtagit när det gäller jämställdhet, arbetsmiljö eller kompetensutveckling. Också resultat och utvärderingar av tidigare genomförda åtgärder på dessa områden kan vara aktuella att redovisa, om de är relevanta för verksamheten”. (Se vidare prop. 2004/05:68 s. 23.)

Sammanfattningsvis bedöms att kravet i föreskrifterna om att information ska lämnas om väsentliga aspekter på bland annat likviditeten och kapitalbehovet samt personalsituationen motsvaras av de övriga krav som finns.

### *5. Nyckeltal*

Enligt 1 § i bilagan som upphävs ska ett institut upplysa om nyckeltal som är ändamålsenliga för branschen och som beskriver verksamheten, ställningen och avkastningen. Enligt 6 kap. 2 § föreskrifterna ska nyckeltal redovisas i en femårsöversikt. Upplysningskravet i 1 § i bilaga 4, upphävs därför och i bestämmelsen i 6 kap. 2 § förtydligas att med nyckeltal avses finansiella nyckeltal.

### *De allmänna råden till 1 § i bilaga 4*

De allmänna råden behandlar två upplysningskrav som beskrivs nedan.

*1. Ränta hänförlig till finansiella instrument värderade till verkligt värde under posten ränteintäkter och räntekostnader*

Enligt Finansinspektionen ger informationskravet i IFRS 7.20 b) tillsammans med resultaträkningens poster ränteintäkter och räntekostnader användarna av de finansiella rapporterna tillräcklig information om ränteintäkter och räntekostnader hänförliga till finansiella instrument som värderats till verkligt värde där värdeförändringarna redovisats i resultaträkningen. De allmänna råden behövs därför inte och kan utgå.

*2. Ränteskillnadsersättning hänförlig till tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde*

Ränteskillnadsersättning är den ersättning som en kreditgivare har rätt till när en låntagare förtidsbetalar en kredit med bunden ränta. Enligt de nuvarande allmänna råden i bilaga 4 bör ett institut upplysa om ränteskillnadsersättningar för tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde uppdelat på ersättningar som härrör från finansiella tillgångar respektive finansiella skulder.

Finansinspektionen håller med *Riksbanken* om att transparens när det gäller ränteskillnadsersättning är bra för både den enskilde konsumenten och för förtroendet för den finansiella sektorn. Den upplysning som ska lämnas enligt de allmänna råden avser dock endast ett sammantaget värde för alla ränteskillnadsersättningar och inte ett värde uppdelat per typ av lånefordringar. Upplysningen avser inte heller under vilka principer dessa ersättningar tas eller hur stor den förtidsinlösta lånevolymen är. Finansinspektionens bedömning är att en upplysning om den totala summan ränteskillnadsersättningar inte ökar vare sig medvetenheten eller kunskapen hos konsumenten. Finansinspektionen anser därför att de allmänna råden bör utgå<sup>7</sup>.

De bestämmelser som upphävs bör på sikt ersättas med bestämmelser som på ett bättre sätt ser till att tillräcklig genomlysning sker när det gäller ränteskillnadsersättning. Av budgetpropositionen 2012 framgår att regeringen avser att återkomma med lagförslag i syfte att skapa en enklare och rättvisare modell för beräkning av ränteskillnadsersättning vid förtidsinlösen av bundna bostadslån. Syftet är att öka rörligheten på bankmarknaden. (Se prop. 2012/13:1 s. 28.) Finansinspektionen bedömer att en översyn av reglerna om information i årsredovisningen om ränteskillnadsersättning bör göras i samband med att detta lagprojekt genomförs.

Det kan även framhållas att Finansinspektionen i den pågående årliga bolåneundersökningen ställt frågor till instituten om bland annat ränteskillnadsersättning. Institutet har exempelvis ombetts att ange hur stor

---

<sup>7</sup> Det kan även nämnas att information om ränteskillnadsersättning i årsredovisningen inte behöver lämnas i årsredovisningen om instituten bedömer beloppet vara oväsentligt.

lånevolym som förtidsinlöses och hur mycket institutet får in i ränteskillnadsersättningsavgifter. Beloppen ska lämnas i kronor per tredje kvartalet 2010, 2011 respektive 2012. Genom att ta in dessa uppgifter förvissar sig Finansinspektionen om att uppgifter om ränteskillnadsersättning verkligen erhålls och dessutom att uppgiften kan relateras till förtidsinlöst lånevolym. Resultaten av undersökningen kommer att presenteras i en slutrapport.

#### *1 a § Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen*

Finansinspektionen bedömer att den information om ersättningspolicyer för vissa kategorier av anställda i ledande positioner som ska lämnas enligt 1 a § bilaga 4 är snarlik den information som ska lämnas enligt 6 kap. 1 a § ÅRL och den information som ska tas fram enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:1) om ersättningssystem i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning. Enligt dessa föreskrifter ska bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag, kreditmarknadsföreningar, värdepappersbolag, och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning enligt 1 kap. 4 § lagen (2004:45) om investeringsfonder bland annat ta fram information om ersättningspolicyer för bland andra anställda i ledande strategiska befattningar och för den verkställande ledningen. Delar av informationen ska offentliggöras enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:5) om offentliggörande av information om kapitaltäckning och riskhantering (föreskrifterna om offentliggörande). Det innebär exempelvis att information ska lämnas om hur ersättningssystem i huvuddrag har utformats och information om de huvudsakliga parametrarna och skälen för det rörliga ersättningssystemet. Denna information ska offentliggöras och enligt 2 kap. 5 § föreskrifterna om offentliggörande kan informationen lämnas i årsredovisningen, koncernredovisningen, delårsrapporterna eller på företagets webbplats. Eftersom det finns snarlika upplysningskrav för ersättningspolicyer för ledande befattningshavare i föreskrifter och i lag upphäver Finansinspektionen 1 a § i bilaga 4.

Upphävandet av 1 a § i bilaga 4 i föreskrifterna medför att det blir skillnad mellan noterade institut och icke-noterade institut såtillvida att noterade institut, enligt 6 kap. 1 § andra stycket ÅRKL, måste lämna information om ersättningspolicyer m.m. i årsredovisningen, medan onoterade institut kan välja att i stället lämna denna information på institutets webbplats.

#### *Nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelse regler*

Enligt 2 § i bilaga 4 ska upplysningar lämnas om vilka konsekvenser en övergång till nya eller ändrade internationella redovisningsstandarder får för kapitalkravet, stora exponeringar och andra förhållanden enligt tillämpliga rörelse regler. Beloppsuppgifter ska lämnas om det inte finns särskilda hinder. Denna paragraf flyttas till 6 kap. 5 §. Vidare ändras bestämmelsen något för att den ska vara i linje med IFRS-regelverket och de krav som där ställs i liknande fall. Detta innebär att bestämmelsen förtydligas med att det är framtida publicerade men ännu inte tillämpade nya eller ändrade redovisningsstandarder

som avses, samt att formuleringen avseende att lämna beloppsuppgifter ändras något. Vad avser information om beloppsuppgifter och det införda begreppet ”praktiskt ogenomförbart” har skrivningen hämtats från definitionen i IAS 8.5 vilket innebär att instituten får samma möjlighet till undantag som noterade icke-finansiella företag.

Vidare ändras omfattningen av vilka konsekvenser som ska redogöras för, så att de omfattar effekterna på institutets kapitalkrav, kapitalbas och stora exponeringar. Kravet utökas därmed till att även omfatta effekten på institutets kapitalbas. Del av meningen ”andra förhållanden enligt tillämpliga rörelser regler” upphävs då det främst är regler om kapitaltäckning som är av intresse. Syftet med denna ändring är att upplysningen ska ge en mer fullständig bild av institutets kapitaltäckningssituation genom att även omfatta konsekvenserna på institutets kapitalbas.

#### *Upplysningar om övervärden i fondförsäkringsrörelse*

Finansinspektionen anser att de nya upplysningskrav som finns i IFRS 13 *Värdering till verkligt värde* är tillräckliga för förståelsen för eventuella övervärden i fondförsäkringsrörelse. Finansinspektionen upphäver därför de allmänna råden i bilaga 4. IFRS 13 ska tillämpas för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare.

## **2.9 IAS 19 Ersättningar till anställda**

### **Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen upphäver de allmänna råden till 3 kap. 3 § föreskrifterna.

### **Remisspromemorian:**

Innehöll samma förslag.

### **Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

### **Finansinspektionens skäl:**

Enligt de nuvarande allmänna råden innebär 3 kap. 3 § i föreskrifterna att det endast är möjligt att tillämpa en så kallad korridormetod och redovisa en så kallad nettotillgång i balansräkningen om förmånsbestämda planer redovisas enligt IAS 19 *Ersättningar till anställda*.

I den omarbetade versionen av IAS 19, som ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare, har den så kallade korridormetoden vid redovisning av aktuariella vinster och förluster tagits bort. Ändringen innebär att de som har förmånsbestämda pensionsplaner och som tillämpat korridormetoden kommer att redovisa hela pensionsförpliktelsen i koncernens balansräkning. IAS 19 tillämpas i allmänhet inte i redovisningen avseende enskilda juridiska personer, se RFR 2 punkten 1 avseende IAS 19.

Eftersom korridormetoden tagits bort från IAS 19 blir en hänvisning till metoden i de allmänna råden felaktig. Finansinspektionen upphäver därför de allmänna råden.

## **2.10 IFRS 1 Första gången IFRS tillämpas**

### **Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen flyttar det första stycket i punkt 4 e i de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL till de allmänna råden till 2 kap. 1 § föreskrifterna. Finansinspektionen upphäver samtidigt det andra stycket i ovanstående punkt.

### **Remisspromemorian:**

I remisspromemorian föreslogs att hela punkten 4 e i de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL skulle upphävas.

### **Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

### **Finansinspektionens skäl:**

Anledningen till att det första stycket inte upphävs utan flyttas till de allmänna råden till 2 kap. 1 § föreskrifterna är att Finansinspektionen vill tydliggöra hur ett institut som är en så kallad förstagångstillämpare bör tillämpa IFRS 1, vilket är den standard från IASB som hanterar alla övergångsfrågor.

IFRS 1 får bara tillämpas av företag som börjar tillämpa regelverket fullt ut och inte sådana som börjar tillämpa lagbegränsad IFRS. De allmänna råden ger vägledning för ett sådant institut om att det kan tillämpa de lätttnadsregler i IFRS 1 som framgår av RFR 2. I och med detta får instituten tillämpa samma lätttnadsregler vid övergången till lagbegränsad IFRS i sin egen redovisning som noterade icke-finansiella institut.

Orsaken till att det andra stycket utgår är att IASB, som framgått ovan, kommer att ta bort möjligheten att tillämpa korridormetoden enligt IAS 19. IASB upphäver även punkterna D 10 och D 11 i IFRS 1 eftersom det inte behövs några lätttnadsregler för korridormetoden för s.k. förstagångstillämpare. Därmed finns inte heller något behov av lätttnadsregler för korridormetoden i föreskrifterna.

## **2.11 IFRS 13 Värdering till verkligt värde**

### **Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen kompletterar 5 kap. 23 § med IFRS 13 *Värdering till verkligt värde* och dess upplysningskrav (nuvarande punkt 5 i de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL).

Finansinspektionen ersätter även hänvisningen till IAS 39 i de allmänna råden till 4 kap. 1 § föreskrifterna med en hänvisning till IFRS 13 *Värdering till verkligt värde*.



**Remisspromemorian:**

Innehöll samma förslag.

**Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

**Finansinspektionens skäl:**

Anledningen till kompletteringen i 5 kap. 23 § (nuvarande punkt 5 i de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL) är att flera upplysningskrav som de berörda instituten ska lämna redan i dag, har flyttats till IFRS 13. Standarden beskriver hur verkligt värde ska tas fram för finansiella och icke-finansiella tillgångar och skulder. De upplysningskrav som följer av IFRS 13 syftar bland annat till att öka förståelsen för använda värderingsmodeller och effekten som värdering av verkligt värde har på resultatet. Hur verkligt värde ska tas fram enligt IFRS 13 har inte ändrats i sak jämfört med de befintliga reglerna i IAS 39.

**2.12 Andelar i intresseföretag****Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen ändrar bestämmelsen i 16 § i bilaga 2 på så sätt att en del av meningen: ”I det ägande företags egen årsredovisning ska anskaffningsvärdemetoden användas...” upphävs.

**Remisspromemorian:**

Innehöll samma förslag.

**Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

**Finansinspektionens skäl:**

Anledningen till ändringen är att 4 kap. 14 b § ÅRL kompletterats med ett tredje stycke. Ändringen av ÅRL och den därmed sammanhängande ändringen av ÅRKL, innebär att institut som omfattas av denna lag får värdera sådana tillgångar som anges i 4 kap. 14 b § ÅRL, bland annat innehav i intresseföretag, till verkligt värde. Denna ändring trädde i kraft den 1 mars 2009 och tillämpades första gången för det räkenskapsår som påbörjades den 1 mars 2009 eller senare.

I samband med förändringen av ÅRL ändrade Finansinspektionen i 4 kap. i föreskrifterna och upphävde delar av punkt 4 c, däribland förbudet att värdera andelar i intresseföretag till verkligt värde. Skrivningen i 16 § i bilaga 2 förändrades dock inte varför Finansinspektionen nu gör denna ändring.

**2.13 Redaktionella ändringar och förtydliganden****Finansinspektionens ställningstagande:**

Finansinspektionen genomför även andra ändringar för att öka föreskrifternas tydlighet. Bland annat följande:



- 1 kap. 2 § kompletteras med en definition av ”internationell anknytning”. Definitionen fanns tidigare i punkt 5 fjärde stycket i de allmänna råden till 2 kap. 2 § ÅRKL.
- De allmänna råden till 1 kap. 2 § föreskrifterna inarbetas i definitionen av noterade institut i punkt 5. Det allmänna rådet upphävs därmed.
- Första stycket i de allmänna råden till 5 kap. 14 § stryks. Sista stycket i de allmänna råden ändras redaktionellt.
- 6 kap. 2 § förtydligas så att det framgår att institut ska lämna finansiella nyckeltal i en femårsöversikt. Finansinspektionen överlåter åt branschen att ta fram ändamålsenliga finansiella nyckeltal.
- 7 kap. 2 § d femårsöversikt och kapitaltäckningsanalys flyttas till 7 kap. 2 § c.
- Hänvisningen till 7 kap. 7 och 8 §§ ÅRKL i 7 kap. 2 § andra stycket tas bort eftersom alla institut tillämpar IFRS i koncernredovisningen. Ändringen innebär ingen ändring i sak utan syftar enbart till att göra föreskrifterna tydligare.
- De allmänna råden till 9 § i bilaga 1 förtydligas. Ändringen innebär ingen förändring i sak.
- Finansinspektionen ändrar lydelsen i bilaga 1, 16 § så att samma begrepp används, avseende förvaltade medel, som i 3 kap. 6 § (nuvarande 2 kap. 3 §) och 5 kap. 9 §. Ändringen medför ingen ändring i sak.

Därutöver görs vissa följdändringar som föranleds av andra ändringar som genomförs i föreskrifterna.

**Remisspromemorian:**

Innehöll samma förslag.

**Remissinstanserna:**

Hade inga synpunkter.

**Finansinspektionens skäl:**

De redaktionella ändringarna utgörs främst av förtydliganden och omflyttningar för att få en bättre struktur på föreskrifterna. Ändringen i de allmänna råden till 5 kap. 14 § i föreskrifterna beror på att de nuvarande allmänna råden till 2 kap. 2 § punkt 1 och 2 i 2 kap. föreskrifterna gjorts om till föreskrifter.

### 3 Konsekvensanalys

Syftet med föreskrifterna är att säkerställa att institutens externa redovisning håller en hög och enhetlig standard. De ändringar som Finansinspektionen nu genomför innebär främst att nuvarande regler uppdateras och förtydligas. Detta förväntas bidra till att föreskrifterna blir mer ändamålsenliga, vilket i sin tur leder till minskade kostnader för instituten. Nedan följer en beskrivning av konsekvenserna.

#### 3.1 Konsekvenser för instituten

##### 3.1.1 Berörda företag

Ändringarna berör de företag som omfattas av föreskrifterna, dvs. samtliga kreditinstitut och värdepappersbolag samt vissa finansiella holdingföretag och vissa filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag.

För närvarande finns i Sverige knappt 150 kreditinstitut (banker och kreditmarknadsföretag), närmare 140 värdepappersbolag, drygt 50 finansiella företagsgrupper och knappt 70 filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag.

##### 3.1.2 Rättsliga konsekvenser för instituten

Som framgår av avsnitt 2.1 har *Svenska Bankföreningen* och *Finansbolagens Förening* i sina remissvar efterfrågat en tydligare redogörelse för de rättsliga konsekvenserna av att de allmänna råden om lagbegränsad IFRS görs om till föreskrifter. I anledning av detta vill Finansinspektionen lämna följande förtydliganden.

Av 13 kap. 2 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) framgår bl.a. att Finansinspektionen har tillsyn över att kreditinstitut och utländska kreditinstitut som inrättat filial driver sin rörelse enligt författningar som reglerar institutets verksamhet. Av 23 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LV) följer bl.a. att motsvarande gäller värdepappersinstitut, vilket innefattar värdepappersbolag. Av 15 kap. 1 § LBF framgår vidare att Finansinspektionen ska ingripa om ett kreditinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt LBF, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar, reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet. Motsvarande reglering avseende Finansinspektionens möjligheter till ingripande mot värdepappersbolag återfinns i 25 kap. 1 § LV.

Kravet för institut att tillämpa god redovisningssed följer av lag. Finansinspektionen är den myndighet som ansvarar för utvecklingen av god

redovisningssed för institut. Finansinspektionen är således det normgivande organ som närmare ska fastställa innebörden av begreppet god redovisningssed på detta område. Genom att det framgår av Finansinspektionens allmänna råd att institut bör tillämpa lagbegränsad IFRS är det detta som Finansinspektionen betraktar som god redovisningssed. Som framgår av avsnitt 2.2 är Finansinspektionens uppfattning att även om denna regel ges i form av allmänna råd som därmed betraktas som en rekommendation, finns det i praktiken inget utrymme för instituten att på annat sätt uppfylla kravet på god redovisningssed. Det kan på det sättet redan idag sägas finnas ett krav på instituten att tillämpa lagbegränsad IFRS.

Om ett institut inte tillämpar lagbegränsad IFRS och därmed inte uppfyller kravet på god redovisningssed i lag, har Finansinspektionen, i enlighet med vad som anges ovan, möjlighet att på den grunden ingripa mot institutet. Att de allmänna råden nu görs om till föreskrifter medför visserligen att även en överträdelse av föreskrifterna som sådana kan utgöra grund för ingripande från myndighetens sida. Då myndighetens möjlighet att ingripa mot ageranden i strid med god redovisningssed funnits även tidigare, och innebörden av detta begrepp är detsamma, är emellertid Finansinspektionens uppfattning att förändringen i praktiken inte kommer innebära någon skillnad för instituten.

### 3.1.3 *Kostnader för instituten*

Eftersom Finansinspektionen genomför förtydliganden och ändringar i de delar av föreskrifterna där många frågor kommer in från kreditinstitut och värdepappersbolagen, bör detta bidra till mer användbara föreskrifter. Ändringarna innebär oftast ingen ändring i sak utan syftar till att underlätta för instituten, exempelvis genom att tydliggöra vilken information som ska lämnas i delårsrapporterna.

En del av Finansinspektionens ändringar föranleds dock av nya och omarbetade standarder och rekommendationer, såsom den nya standarden IFRS 13, den omarbetade IAS 19 samt ändringar i Rådets rekommendation RFR 2. Dessa ändringar ska tillämpas första gången för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2013 eller senare.

Några av regeländringarna kommer att minska den administrativa bördan för instituten och därmed även deras löpande administrativa kostnader. Exempelvis upphävandet av kravet på institut vars aktier *inte* är upptagna för handel på en reglerad marknad i Sverige, att i årsredovisningen informera om principer och processer för ersättningar till ledningen. Det innebär att de inte behöver ta fram information för att uppfylla föreskrifternas ÅRKL-baserade krav på information om riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare (ÅRKL ställer krav bara för de noterade instituten men föreskrifterna ställde krav för alla institut).

De genomförda ändringarna i övrigt ska inte heller innebära några materiella eller finansiella kostnader för de berörda instituten.

### *3.1.4 Konsekvenser för små institut*

De gjorda ändringarna bedöms inte medföra några ytterligare konsekvenser för små institut jämfört med större institut. Genom att förtydliga och uppdatera reglerna minskar företagens behov att vända sig till Finansinspektionen med frågor om tolkningar och förtydliganden av regelverket. Detta kan gynna de mindre instituten i större utsträckning än de stora eftersom dessa ofta har mindre resurser. På så sätt kan de små företagen använda sina resurser mer effektivt och där de behövs mest.

### *3.1.5 Konsekvenser för konkurrensen och marknaden*

De av Finansinspektionen genomförda ändringarna bedöms inte påverka konkurrensen mellan de berörda instituten. Förtydliganden och uppdateringar i regelverket gynnar samtliga företag. Ändringarna medför inte heller att inträdeshindren höjs för andra institut som vill komma in på marknaden. Bedömningen är således att de nya föreskrifterna inte kommer att påverka konkurrensförhållandena på marknaden.

## **3.2 Konsekvenser för samhället och konsumenterna**

Finansinspektionen bedömer att ändringarna kommer att bidra till att reglerna blir tydligare och mer ändamålsenliga, vilket är till nytta både för samhället och konsumenterna.

En tillförlitlig och enhetlig extern redovisning är av stor betydelse för både berörda institut och för Finansinspektionens arbete med att främja väl fungerande marknader, finansiell stabilitet och ett gott konsumentskydd. För att uppnå en hög och enhetlig standard i institutens externa redovisning är det nödvändigt med tydliga och ändamålsenliga regler, vilket alltså ändringarna förväntas bidra till.

Detta gagnar investerare och andra intressenter som vill ha tydlig och meningsfull information om de finansiella företagens verksamhet. Välinformerade investerare fattar välgrundade beslut, vilket bidrar till att samhällets resurser investeras där de används mest effektivt och produktivt. Att föreskrifterna är tydliga och ändamålsenliga är därmed till nytta även för samhället i stort.

## **3.3 Konsekvenser för Finansinspektionen**

Ändringarna i föreskrifterna medför inte att behovet av resurser ökar för Finansinspektionen. Tvärtom, ändringarna bidrar till att redovisningsföreskrifterna blir tydligare, mer ändamålsenliga och uppdaterade. Det bör minska risken för missförstånd och därmed även behovet för företagen att ställa frågor till Finansinspektionen om hur de ska tolka regelverket.

### **3.4 Tidpunkt för ikraftträdande**

Ändringarna i föreskrifterna träder i kraft den 1 mars 2013 och tillämpas på årsbokslut, årsredovisningar, koncernredovisningar och delårsrapporter som upprättas för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2013 eller senare.